

BJÖRNA SOCKENS HEMBYGDS FÖRENING

MANGÅRDSBYGGNADEN

MANGÅRDSBYGGNADEN

Mangårdsbyggnaden sägs ursprungligen ha stått i Movattnets gamla by uppe vid Gambyforsen vid Gideälven.

pga. frostlänthet flyttades huset 1745 några kilometer österut, till ett läge vid Movattssjön. Flyttningen ombesörjdes av Jon Ersson och Johan Johansson. Det sägs att huset i början av 1900 talet flyttades ytterligare en gång inom Movattnets by.

Den senaste ägaren var hemmansägare Olof Olsson som skänkte huset till Björna Sockens Hembygdsförening.

Trots alla flyttningar och nedmonteringar finns en kalkmålning bevarad på en vägg i köket.

Mangårdsbyggnaden uppfördes 1973

BJÖRNAKOJAN

BJÖRNAKOJOR

Tillverkades i Björna från 1930-talet fram till 1952 när en häftig brand satte stopp för tillverkningen i kojfabriken

BAGARSTUGAN

BAGARSTUGA / BRYGGSTUGA

Bagarstugan har ursprungligen stått i Björnsjö.

Där byggdes den 1701, att döma av ett årtal som finns inhugget på en av stockarna.

Janne Forsberg flyttade stugan till Ryssjö år 1908

Sonen John Forsberg skänkte bagarstugan till Björna Hembygdsförening

Bakugnen har murats av Ryssjöbon Ragnar Söderlind

Bagarstugan hyrs ut och används flitigt för tunnbrödsbakning.

LOGEN

LOGEN

är flyttad till området från Nybyn och är skänkt av Mo & Domsjö.

Den siste bonden på hemmanet var Ragnar Jonsson. Takspånet tillverkades på hembygdsgårdens spånhyvel vid logens uppförande år 1976.

HÄBRET

HÄBRET

Häbret har skänkts av Domänverket.

Det är flyttat från kronotorpet Enkullen vid sjön Tällvattnet, c:a 1 mil från Aspsele.

Häbret har anor från 1820 talet.

Både stockarna i väggarna samt golvplankor och trappsteg är handbilat timmer och bilade plankor.

Häbren byggdes ofta upphöjt från marken.

Det var luftigt och utmärkt förvaring av olika födoämnen. Kött, mjöl och dylikt

KOJAN O STALLET

KOJAN och STALLET

Kojan har skänkts av Ryssjö byamän. Stallet är skänkt av Kjell Berglund, i Berg Förr i tiden bodde skogsarbetarna i sådana här skogskojor hela vintern.

För att hämta färskt mjölk och annan proviant begav de sig någon gång då och då till närmaste by. Besök i hemmet skedde bara till jul och påsk i många fall.

Hästarna i stallet fick vatten och foder redan vid fyra-femtiden på morgonen. Arbetet i skogen med timmeravverkning och körning pågick så länge vinterns dagsljus tillät.

Dessa timrade skogskojor var i bruk till i början av 1930-talet. Då började de monteringsbara "Björnakojoerna" tillverkas på kojfabriken i Björna.

BRUNNSHUSET

BRUNNSHUSET

Denna timmerbyggnad har flyttats från Norra Krokvattnet. Där har den stått över en brunn och nära ladugården. Med kedjor och hjul hissades vattenhinkar ur brunnen högt upp i brunnshuset. Där hälldes vattnet i en ränna, som ledde in till kornas vattenhoar i ladugården.

De som bodde på gården har sagt, att mjölk och andra livsmedel förvarades inne i brunnshuset. Det var nämligen friskt och svalt där.

VEDBOD

UTEDASSET

Byggdes 2010. Gåva av Örnköldsviks kommun.

VEDBODEN

uppfördes av styrelsens medlemmar 2013. De som timrade upp den var Bengt Dahlberg, Stig Englund och Kurt Nordlinder. Virket skänktes av Holmen skog. Den fina skylten har gjorts av bygdens egen konstnär Gunnar Sjöberg.

UTEDASSET

SMEDJAN

SMEDJAN

Smedjan är flyttad från Hundsjö och är skänkt av hemmansägare Olof Persson, född 1896. Smedjan hade hört till hemmanet där och är från den tidigare delen av 1800-talet.

Bälgen är en gåva av AB Magnus Dahlbergs Verkstäder. Den användes i Dahlbergs smedja från 1910 till dess att Björna blev elektrifierat. Bälgen hade tillverkats i Själevad.

Städet i smedjan är tillverkad på Mo Bruk. Det är skänkt av Alvar Söderström, vilkens farfar var en erkänt duktig smed.

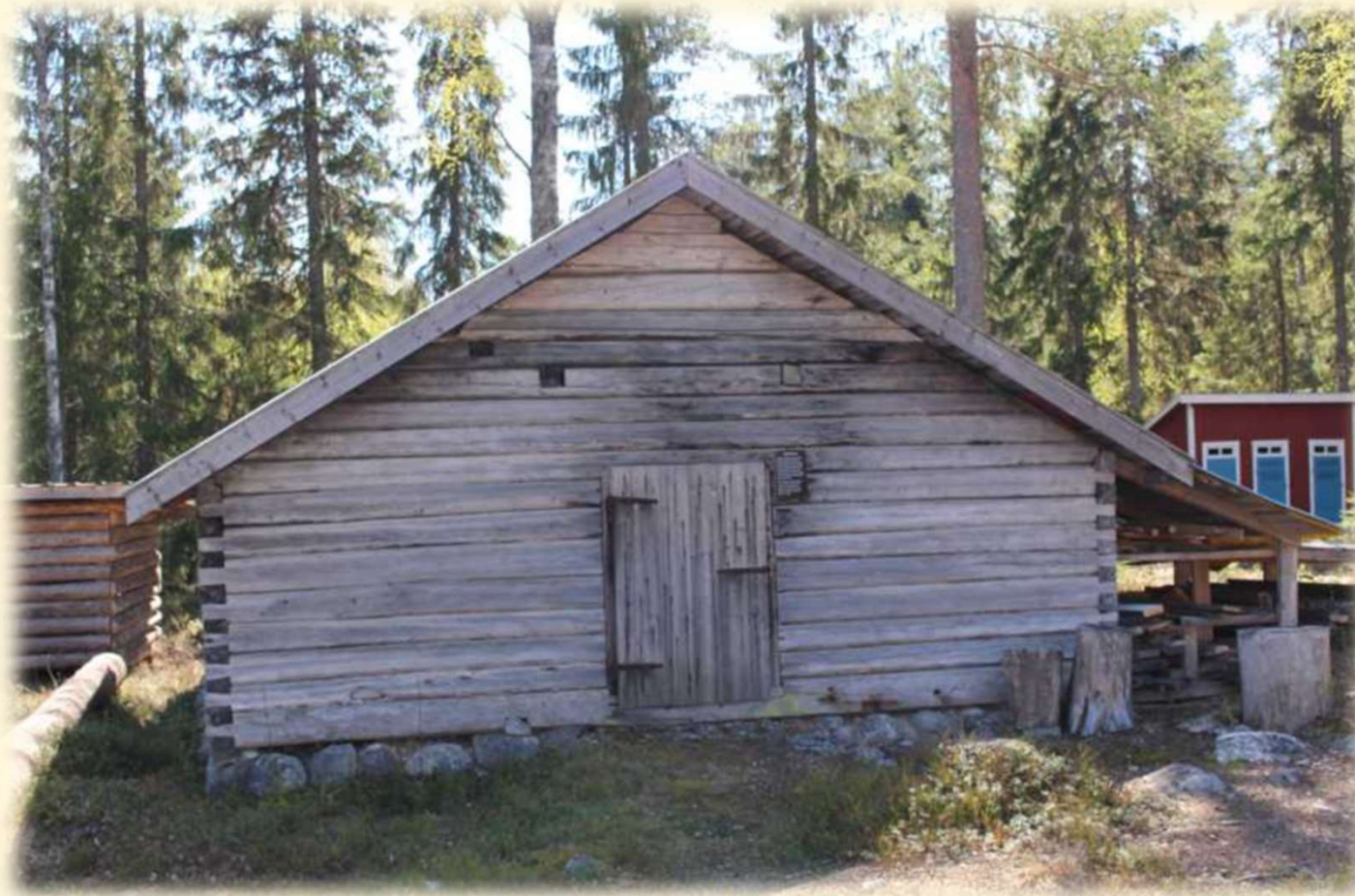
KORNHÄSSJA

KORNHÄSSJAN

uppfördes sommaren 1977 av
timmermännen Erik Salomonsson,
Valdemar Persson och Ivar Andersson
från Näset. Stolparna kommer från
Prästbordet på Gidenäset och troerna
från Näset.

KORNBASTUN

KORNBASTUN

Bastun har tidigare stått på Näset och har skänkts till området av Näsets byamän gemensamt. Ugnen är som sig bör murad av natursten. På laven i bastun torkades kornet före malning. Det sägs, att detta kornmjöl på grund av röken i bastun gav en annan och speciell smak åt gröten och brödet.

När sädeskornen hade torkats av rök och värme i bastun, körde husbonn i väg till kvarnen för malning. Väl hemma hade sedan familjen ett förråd av kornmjöl i säckar för vintern.

FLOTTARBÅT

MJÖLKBORDET

tillverkades runt år
2000 av Gösta
Näslund, Björna.

SNÖPLOG FÖR HÄST

Tillverkad av Johan Hägglund och smidet av hans brorsson Bertil Hägglund, Björna ca 1945.

Plogen har tillhört Björna församling.

Det var prästgårdsarrendatorns uppgift att hålla vägen öppen från prästgården till stora landsvägen. Pastorsexpeditionen var då på prästgården och prästen måste även ut i tjänsteärenden, så det var viktigt att vägen hölls öppen.

Gårdshuset

Flyttades till Björna 2015.
Har tidigare stått i Studsviken på ofri tomt
hos syskonen Emmy o Gottfrid Viklund
och använts som "Studsvikenkapellet"
av Svenska Kyrkan. Uppfördes där 1947.

Är tillverkad på kojfabriken i Björna.
Då Hembygdsföreningen behövde en
samlingssal och Kyrkan hade avlyst
kapellet som gudstjänstlokal så togs
initiativet av Hembygdsföreningen att
flytta ner byggnaden hel som den var.
Flyttades till Hembygdsområdet 2015.
En mäktig syn när kapellet kom sakta
skridande efter vägen.

Tornålsgravyr av Otto Ödling 1980

